Koszty

Polska

Na niniejszej stronie przestawiono informacje na temat kosztów sądowych w Polsce.

Prawo rodzinne - rozwód
Prawo rodzinne - opieka nad dziećmi
Prawo rodzinne - alimenty
Prawo handlowe - umowa
Prawo handlowe - odpowiedzialność

Przepisy regulujące opłaty pobierane przez przedstawicieli zawodów prawniczych

Adwokaci

W Polsce kwota wynagrodzenia pobieranego w poszczególnych sprawach ustalana jest, z zastrzeżeniem obowiązujących przepisów, w drodze porozumienia między adwokatem i jego klientem. Następujące czynniki mogą mieć znaczenie:
złożoność i zakres kwestii prawnych
czas niezbędny do prawidłowego wykonania zlecenia
doświadczenie i umiejętności fachowe adwokata
terminy
stopień pilności
inne czynniki.
Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r., przy ustalaniu wynagrodzenia należy uwzględnić:
rodzaj i stopień zawiłości sprawy
wymagany nakład pracy.
W przypadkach szczególnie uzasadnionych, gdy przemawia za tym sytuacja majątkowa lub rodzinna klienta albo rodzaj sprawy, adwokat może ustalić stawkę opłaty niższą niż stawka minimalna określona w rozporządzeniu albo odstąpić od pobierania opłaty.
Zasadniczo koszty postępowania ponosi strona przegrywająca. Jednakże kwota zasądzona przez sędziego (za zastępstwo udzielone przez adwokata) musi być zgodna z limitem określonym w rozporządzeniu z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Zatem (zgodnie z § 15 tego rozporządzenia), opłaty nie mogą być wyższe niż sześciokrotne stawki minimalne ani przekraczać wartości przedmiotu sporu. Kwota opłaty zależy również od charakteru i celu sprawy oraz etapu postępowania. Rozdziały 2-4 rozporządzenia określają stawki minimalne w zakresie różnych rodzajów spraw.

Radcy prawni

Radcy prawni w Polsce podlegają regulacjom zbliżonym do tych, które obowiązują adwokatów.

Komornicy

Polskie prawo określa również stawki komorników – w ustawie o komornikach sądowych i egzekucji.
Ogólne zasady stanowią, że:
we wszystkich sprawach majątkowych, wynagrodzenie należy obliczyć jako procent wartości przypuszczalnego roszczenia. Za dokonanie zabezpieczenia roszczenia pieniężnego, wynagrodzenie należne komornikowi od wierzyciela nie może przekroczyć 2% wartości roszczenia, ale równocześnie nie może być mniejsza niż 3 % przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego ani wyższa niż pięciokrotność tego wynagrodzenia.
W sprawach o egzekucję świadczeń komornik pobiera od dłużnika opłatę w wysokości 15% wartości świadczenia, przy czym nie może być ona niższa niż 10% ani wyższa niż trzydziestokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego
W sprawach niemajątkowych, za zabezpieczenie i egzekucję świadczenia niepieniężnego pobierana jest opłata stała.

Koszty sądowe w sprawach cywilnych - Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 623)

Opłaty stałe w postępowaniu cywilnym

Ustawa regulująca koszty sądowe w sprawach cywilnych dotyczy opłat i wydatków.
Opłata to kwota pieniędzy pobierana za każdy dokument przedłożony sądowi, w przypadkach, w których ustawa przewiduje taką opłatę. Istnieją trzy różne rodzaje opłat: stosunkowe, stałe i podstawowe.
Wysokość opłaty stosunkowej została określona w art. 13 u.k.s.c. i co do zasady wynosi ona 5% wartości przedmiotu sporu, z zastrzeżeniem, co do wysokości kwoty minimalnej i maksymalnej tej opłaty.
Kwota opłaty zależy od charakteru sprawy, tzn. od tego czy jest to sprawa: cywilna, rodzinna, gospodarcza lub inna. Przy ustalaniu opłat bierze się także pod uwagę rodzaj postępowania prawnego.
Wydatki obejmują opłaty związane z udziałem stron, świadków i biegłych w postępowaniu. Zależą one od poświęconego **czasu** i **wysiłku**. Wydatki mogą obejmować wynagrodzenie tłumaczy oraz zwrot kosztów podróży, noclegu, jak również i zarobków lub dochodów utraconych przez świadka w związku ze stawiennictwem w sądzie. Inne uwzględniane wydatki to: wynagrodzenie innych instytucji i osób, koszty analizy dowodów, koszty przewozu zwierząt i rzeczy, utrzymywania ich lub przechowywania, koszty osadzenia i pobytu w areszcie, jak również koszty ogłoszeń.
Dodatkowo wyróżnia się **koszty rozstrzygnięcia sporu**. Składają się na nie koszty sądowe, koszty przygotowania do rozprawy oraz działań podjętych przez adwokata lub innego zastępcy prawnego w ramach reprezentowania klienta (w tym opłaty za reprezentację i doradztwo).
Ogólna zasada stanowi, że, z zastrzeżeniem odmiennych przepisów, strona przegrywająca zwraca przeciwnikowi koszty niezbędne do zabezpieczenia interesów tego ostatniego. Strona wygrywająca musi jednak czekać na odzyskanie kosztów do momentu orzekania. Kwestia kosztów zostaje rozstrzygnięta w ostatniej fazie postępowania sądowego, tuż przed wydaniem końcowego wyroku.

Etap postępowania cywilnego, na którym należy uiścić opłaty stałe

Opłatę należy uiścić przy wniesieniu do sądu pisma podlegającego opłacie (art. 10 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).

Opłaty stałe w postępowaniu karnym

Opłaty stałe stron postępowania karnego

W ogólnym ujęciu opłaty te nie stałe lecz obliczane są po wydaniu wyroku. Ich kwota zależy od długości postępowania, wyroku i wynagrodzeń biegłych. Opłaty stałe mogą być przewidziane wyłącznie w sprawach toczących się z oskarżenia prywatnego, w których oskarżyciel prywatny musi uiścić stałą opłatę wstępną.

Etap postępowania karnego, na którym należy uiścić opłaty stałe

Opłaty stałe pobierane od stron postępowania karnego muszą być zapłacone po wydaniu wyroku (ważnego i wiążącego dla stron).

Podstawowe koszty w postępowaniu konstytucyjnym

Polski kodeks postępowania cywilnego przewiduje (w art. 424) możliwość złożenia wniosku o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wydanego w drugiej instancji. Wniosek taki można złożyć jeżeli gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Wniosek taki jest możliwy również wtedy, gdy niezgodność orzeczenia wydanego w pierwszej instancji z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub z naruszenia konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela. **Ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych** przewiduje w takim przypadku obowiązkową opłatę. Z zastrzeżeniem odmiennych przepisów ustawy jest to podstawowa opłata w wysokości 30 PLN.

Od tej zasady istnieją jednak wyjątki: w przypadku szeregu procedur opłata jest inna i wynosi:

40 PLN jeżeli wniosek o stwierdzenie niezgodności dotyczy postępowania przygotowawczego wszczętego z urzędu;

1000 PLN jeżeli wniosek o stwierdzenie niezgodności dotyczy decyzji prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;

3000 PLN gdy wniosek o stwierdzenie niezgodności dotyczy decyzji Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

Podstawowe koszty postępowania konstytucyjnego, w którym należy wnieść opłaty stałe.

Podstawowe koszty w postępowaniu konstytucyjnym należy opłacić przy wniesieniu do sądu pisma podlegającego opłacie (art. 10 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).

Informacje, jakich udzielić muszą na wstępie zastępcy prawni

Prawa i obowiązki stron

Zgodnie z **przepisami ustawowymi** zastępcy prawni nie ponoszą odpowiedzialności za ostateczny rezultat postępowania. Muszą oni jedynie zachować odpowiedni poziom staranności i podjąć wszelkie środki niezbędne do właściwego prowadzenia sprawy. Oznacza to również, że to zastępcy decydują o wyborze informacji, które mogą być użyteczne dla ich klientów.

Niektóre obowiązki przewidziano w kodeksach postępowania zawodowego. Kodeksy te są jednak wydawane przez izby zrzeszające zastępców prawnych i mają charakter czysto deklaratoryjny. W przypadku ich naruszenia sprawy grozi jedynie postępowanie dyscyplinarne.

Koszty postępowania

ponoszone przez stronę wygrywającą

ponoszone przez stronę przegrywającą

Źródła kosztów

Gdzie można znaleźć informacje na temat źródeł kosztów w Polsce?

Informacje (w tym na temat kosztów) dostępne są na oficjalnej stronie polskiego Ministerstwa Sprawiedliwości. Ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych ma powszechne zastosowanie. Oznacza to, że wszystkie podmioty uczestniczące w postępowaniu prawnym lub szukające informacji na temat kosztów mogą łatwo odnaleźć potrzebne informacje.

Osoby mające trudności ze zrozumieniem ustawy mogą poprosić o pomoc swoich zastępców prawnych (adwokatów lub radców prawnych). Zawodowi zastępcy prawni mogą również dostarczyć informacji i pomocy w różnych postępowaniach w innych językach.

W jakich językach można uzyskać informacje na temat źródeł kosztów w Polsce?

Informacje te są dostępne jedynie w języku polskim.

Gdzie można odnaleźć informacje o mediacji?

Informacje o mediacji zawarte są w art. 183¹ – 183¹5 polskiego Kodeksu postępowania cywilnego. Wynagrodzenie mediatorów i ich podlegające zwrotowi wydatki określono w rozporządzeniu **Ministra Sprawiedliwości** przyjętym w dniu 30 listopada 2003 r. Jednakże koszty mediacji nie są ogólnie uznawane za wydatki na potrzeby postępowania przed sądem, chyba że to sąd zarządził mediację.

Gdzie można odnaleźć dodatkowe informacje o kosztach?

Dostępna strona internetowa z informacjami o kosztach

Strona internetowa polskiego Ministerstwa Sprawiedliwości stanowi część oficjalnej strony internetowej **polskiego rządu**. Opisuje ona **system wymiaru sprawiedliwości** i kwestie związane z polskim prawem cywilnym, w tym kosztami sądowymi. Łącze na stronie ministerstwa prowadzi na stronę zawierającą wyjaśnienia kwestii kosztów w sprawach cywilnych (wyłącznie w języku polskim).

Gdzie mogę znaleźć informacje o średniej długości różnych procedur?

Niezwykle trudno jest przewidzieć średnią długość postępowania prawnego, ponieważ zależy ono do stopnia skomplikowania sprawy pod względem prawnym i faktycznym.

Gdzie można znaleźć informacje o średnich łącznych kosztach danego postępowania?

Niezależnie od powyższego zastrzeżenia, możliwe jest obliczenie średnich kosztów postępowania. Koszty zastępstwa prawnego określane są na początku postępowania. Zależą one od umowy między klientem i przedstawicielem. Jeżeli chodzi o zastępstwo z urzędu, koszty przewidziano w rozporządzeniu. Możliwe jest również oszacowanie kosztów postępowania w samym sądzie. Opłaty określono w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – zależą one od wartości przedmiotu sporu i charakteru sprawy (np. spór gospodarczy, rozwód). Strony mogą także uwzględnić koszt powołania biegłych.

Podatek od wartości dodanej

W jaki sposób informacje te są udzielane?

Koszty i wydatki określone w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych są zwolnione z opodatkowania i dlatego nie są obłożone podatkiem VAT. Usługi pomocy prawnej podlegają jednolitej stawce VAT (23%).

Jakie są obowiązujące stawki podatku?

Obowiązująca stawka VAT wynosi 23%. Usługi świadczone przez radców prawnych i adwokatów opodatkowane są w ten sam sposób co inne usługi. Opodatkowanie wynika z ustawy o podatku od wartości dodanej.

Pomoc prawna

Obowiązujący próg dochodowy w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych

Osoby ubiegające się o zwolnienie z kosztów postępowania muszą przedłożyć oficjalny wniosek. Zwolnienie może być udzielone, jeżeli wykażą one, że nie są w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Wnioskodawcy muszą również przedłożyć pisemne oświadczenie z podaniem następujących danych: stan rodzinny, wysokość zarobków, źródła dochodu oraz posiadany majątek ruchomy i nieruchomy. Jeżeli powyższe warunki zostały spełnione, sąd przyznaje zwolnienie oraz, dodatkowo, wyznacza bezpłatnego zastępcę prawnego z urzędu (opłacanego przez **Skarb Państwa** na początku procesu; po jego zakończeniu strona przegrywająca zobowiązana jest, na żądanie strony wygrywającej, zwrócić poniesione wydatki).

Obowiązujący próg dochodowy w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych

Nie ma ustalonego progu dochodów. Zgodnie z ogólną zasadą, wnioskodawca musi należycie wykazać, że – biorąc pod uwagę sytuację finansową jego rodziny – pokrycie kosztów byłoby uciążliwe.

Obowiązujący próg dochodowy w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych w przypadku pokrzywdzonych

Nie ma ustalonego progu dochodów. Pokrzywdzeni będący stronami postępowania otrzymują pomoc prawną jeżeli nie są w stanie pokryć kosztów bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Inne warunki przyznania pomocy prawnej pokrzywdzonym

Jak wspomniano powyżej, pokrzywdzony musi być stroną postępowania. W postępowaniu przygotowawczym pokrzywdzony jest stroną z mocy prawa. Podczas rozprawy musi on uzyskać status tzw. oskarżyciela posiłkowego (we Francji *partie civile*).

Inne warunki przyznania pomocy prawnej oskarżonym

Nie ma innych warunków regulujących pomoc prawną przyznawaną oskarżonym. Istnieją jednak dodatkowe przesłanki przyznania oskarżonym takiej pomocy. Jest ona obowiązkowa w przypadkach, w których:

jest nieletni;

jest głuchy, niemy lub niewidomy;

zachodzi uzasadniona wątpliwość co do jego poczytalności;

sąd uzna to za niezbędne ze względu na okoliczności utrudniające obronę;

postępowanie toczy się przed sądem okręgowym jako sądem pierwszej instancji, jeżeli oskarżonemu zarzucono zbrodnię lub jest pozbawiony wolności;

postępowanie toczy się przed Sadem Najwyższym.

Bezpłatne postępowania sądowe

W przypadku oskarżenia publicznego w sprawach karnych koszty pokrywa Skarb Państwa.

Sprawy dotyczące nieletnich rozpatrywane są nieodpłatnie.

W niektórych przypadkach (np. w sprawach dotyczących obowiązków alimentacyjnych, abuzywnych klauzul umownych) powód jest zwolniony z kosztów sądowych (art. 96 ustawy o kosztach sądowych w postępowaniach cywilnych).

Kiedy strona przegrywająca musi zapłacić koszty strony wygrywającej?

Zgodnie z ogólną zasadą **strona przegrywająca** zobowiązana jest pokryć konieczne koszty postępowania oraz zwrócić stronie wygrywającej koszty zastępstwa prawnego. Koszty podlegające zwrotowi określono w polskim Kodeksie postępowania cywilnego (art. 98-110). Koszty te obejmują w szczególności: koszty sądowe, koszty przejazdów, równowartość utraconego zarobku oraz koszty zawodowego zastępcy prawnego.

Wynagrodzenie biegłych

Sąd decyduje o wynagrodzeniu ekspertów, w zależności od celów sprawy, kwalifikacji, okresu trwania i zakresu powierzonych im zadań.

Wynagrodzenia tłumaczy

Wynagrodzenie zależy od tego, czy tłumaczenie zostało zlecone przez państwo czy też podmioty prywatne.

Rozporządzenie o wynagrodzeniu tłumaczy przysięgłych (przyjęte przez **Ministra Sprawiedliwości w dniu 25 stycznia 2005 - Dz.U. z 2007 r. Nr 41 poz. 265**) określa kwotę wynagrodzenia płaconego przez instytucje publiczne. Zgodnie z rozporządzeniem koszty tłumaczenia określa się na podstawie następujących czynników: język źródłowy i docelowy (zgodnie z ogólnym założeniem że zazwyczaj łatwiej jest tłumaczyć z języka obcego na krajowy). Inne czynniki to specjalistyczna terminologia i poziom specjalizacji.

W sektorze niepublicznym koszty regulowane są w umowie pomiędzy tłumaczem i jego klientem.

Źródła:

rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz.U. z 2002 r. Nr 163 poz. 1348.

ustawa o kosztach w sprawach cywilnych – Dz.U. 2005 r. Nr 167 poz.1398.

rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego, Dz.U. z 2002 r. Nr 163 poz. 1348.

Powiązane dokumenty

Sprawozdanie Polski z analizy dotyczącej przejrzystości kosztów PDF (396 Kb) en

Ostatnia aktualizacja: 04/03/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Kazus 1 – prawo rodzinne – rozwód - Polska

W tym studium przypadku dotyczącym dziedziny prawa rodzinnego – rozwodu, zwrócono się do państw członkowskich o dostarczenie osobom występującym z wnioskiem rozwodowym informacji o kosztach postępowania na przykładzie następujących sytuacji:

Przypadek A – sytuacja krajowa: para zawiera związek małżeński. Następnie rozstają się i uzgadniają rozwód.

Przypadek B – sytuacja międzynarodowa: Dwoje obywateli tego samego państwa członkowskiego (państwa członkowskiego A) zawiera związek małżeński. Zostaje on zawarty w państwie członkowskim A. Po ślubie małżeństwo przenosi się do innego państwa członkowskiego (państwa członkowskiego B), w którym pracuje i zamieszkuje. Krótko po tym małżeństwo rozpada się i żona wraca do państwa członkowskiego A, podczas gdy mąż pozostaje w państwie członkowskim B. Para uzgadnia rozwód. Po powrocie do państwa członkowskiego A żona niezwłocznie składa wniosek rozwodowy do sądu państwa członkowskiego B.

Koszty w Polsce

Kazus nr 1 (wariant B – kraj, w którym żona wnosi o rozwód, to Polska – w tym przypadku opłaty, wydatki i warunki są identyczne jak w wariancie A.

Koszty sądowe, w postępowaniu odwoławczym oraz w razie alternatywnego rozstrzygania sporów

Kazus	Sąd			Postępowanie odwoławcze			Alternatywne rozstrzyganie sporów	

	Wstępne opłaty sądowe	Opłata za protokołowanie	Inne opłaty	Wstępne opłaty sądowe	Opłata za protokołowanie	Inne opłaty	Czy korzystanie z jego pomocy jest obowiązkowe?	Koszty
Wariant A	Opłata stała 600 PLN	Za każdą stronę odpisu orzeczenia z klauzulą wykonalności, odpisu prawnie wiążącego orzeczenia – 6 PLN Jeżeli dokumenty te sporządzono w języku obcym – 12 PLN za każdą stronę	-	Opłata stała 600 PLN			Strony mają swobodę wyboru	Jeżeli sąd nada klauzulę wykonalności – 50 PLN

Koszty ponoszone na rzecz prawnika, komornika i biegłego

Kazus	Prawnik		Komornik			Biegły	
	Czy zastępstwo jest obowiązkowe	Średnie koszty	Czy zastępstwo jest obowiązkowe	Koszty przed wydaniem orzeczenia	Koszty po wydaniu orzeczenia	Czy zastępstwo jest obowiązkowe	Koszt
Wariant A	Nie	Minimum 360 PLN	Nie	-	-	Nie	Zgodnie z w biegłego

Zwrot kosztów poniesionych przez świadków, koszty gwarancji lub zabezpieczenia i inne właściwe opłaty

Kazus	Zwrot kosztów poniesionych przez świadków		Gwarancja lub zabezpieczenie		Inne opłaty	
	Czy świadkom zwraca się poniesione przez nich koszty	Koszt	Czy istnieją, w jakich przypadkach i jak często są stosowane	Koszt	Opis	Koszt
Wariant A	Tak	Koszty przejazdów, utraconych zarobków, noclegów, zgodnie z art. 85-88 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych	--		--	--

Koszty pomocy prawnej i zwrot innych kosztów

Kazus	Pomoc prawna			Zwrot kosztów			
	Kiedy i na jakich warunkach jest udzielana?	Kiedy pokrywane są całkowite koszty?	Warunki?	Czy strona wygrywająca może uzyskać zwrot kosztów postępowania?	Jeżeli zwrot nie obejmuje wszystkich kosztów, to zasadniczo jaką ich część?	Jakie koszty nigdy nie podlegają zwrotowi?	Czy istnieją sytuacje, w których koszty pomocy prawnej należy zwrócić organizacji jej udzielającej?
Wariant A	Strona zwolniona z kosztów sądowych może zwrócić się o pomoc prawną. Sąd przyznaje taką pomoc, jeżeli strona potrzebuje zawodowego zastępcy.	Zależnie od decyzji sądu.	Jeżeli koszty są nadmierne lub powodują uszczerbek dla utrzymania strony.	Obowiązują ogólne reguły, stosowanie do okoliczności. Jeżeli sąd uzna pozwanego za winnego, strona przegrywająca opłaca koszty. Jeżeli sąd uzna, że pozwany jest niewinny, każda ze stron pokrywa połowę kosztów postępowania.		Saldo kosztów jest wyższe od kosztów koniecznych i odpowiednich do danej sprawy.	

Koszty tłumaczenia ustnego i pisemnego

Kazus	Tłumaczenia pisemne		Tłumaczenia ustne		Inne koszty właściwe dla sporów transgranicznych?	
	Kiedy i pod jakimi warunkami jest ono konieczne?	Szacunkowy koszt?	Kiedy i pod jakimi warunkami jest ono konieczne?	Szacunkowy koszt?	Opis	Szacunkowy koszt?
Wariant A						

	Jeżeli dokumenty przedkładane są w innym języku	Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r.				

Ostatnia aktualizacja: 04/03/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Kazus 2 – prawo rodzinne – opieka nad dziećmi - Polska

W tym studium przypadku dotyczącym dziedziny prawa rodzinnego – opieki nad dziećmi, zwrócono się do państw członkowskich o dostarczenie powodom informacji o kosztach postępowania na przykładzie następujących sytuacji:

Przypadek A – sytuacja krajowa: Dwie osoby przez wiele lat pozostawały ze sobą w nieformalnym związku. W momencie rozstania mieli trzyletnie dziecko. Orzeczeniem sądu opieka nad dzieckiem zostaje przyznana matce, ojciec uzyskuje prawo do osobistej styczności z dzieckiem. Matka wnosi pozew o ograniczenie prawa do osobistej styczności przyznanego ojcu.

Przypadek B – sytuacja transgraniczna, w której czytelnik występuje jako adwokat w państwie członkowskim A: Dwie osoby mieszkające w państwie członkowskim (państwie członkowskim B) przez wiele lat pozostawały ze sobą w nieformalnym związku. Mają wspólne dziecko, jednak niezwłocznie po jego urodzeniu rozstają się. Orzeczeniem sądu w państwie członkowskim B opieka nad dzieckiem zostaje przyznana matce, ojciec uzyskuje prawo do osobistej styczności z dzieckiem. Po uzyskaniu zgody sądu matka i dziecko przenoszą się na stałe do innego państwa członkowskiego (państwa członkowskiego A), podczas gdy ojciec pozostaje w państwie członkowskim B. Kilka lat później matka wnosi pozew w państwie członkowskim A o ograniczenie prawa do osobistej styczności przysługującego ojcu.

Koszty w Polsce

Kazus nr 2 w wariancie B (w którym żona składa pozew w Polsce), koszty, wydatki i warunki są takie same co w wariancie A.

Koszty sądowe, w postępowaniu odwoławczym oraz w razie alternatywnego rozstrzygania sporów

Kazus	Sąd			Postępowanie odwoławcze			Alternatywne rozstrzyganie sporów	
	Wstępne opłaty sądowe	Opłata za protokołowanie	Inne opłaty	Wstępne opłaty sądowe	Opłata za protokołowanie	Inne opłaty	Czy korzystanie z jego pomocy jest obowiązkowe?	Koszty
Wariant A	Opłata stała 40 PLN	Za każdą stronę odpisu orzeczenia z klauzulą wykonalności, odpisu prawnie wiążącego orzeczenia – 6 PLN Jeżeli dokumenty te sporządzono w języku obcym lub zawierają tabele – 12 PLN za każdą stronę	--	Obowiązują reguły ogólne – opłata wynosi 40 PLN	--	--	Strony mają swobodę wyboru	Jeżeli sąd nada klauzulę wykonalności – 50 PLN

Koszty ponoszone na rzecz prawnika, komornika i biegłego

Kazus	Prawnik		Komornik			Biegły	
	Czy zastępstwo jest obowiązkowe?	Średnie koszty	Czy zastępstwo jest obowiązkowe?	Koszty przed wydaniem orzeczenia	Koszty po wydaniu orzeczenia	Czy zastępstwo jest obowiązkowe	Koszt
Wariant A	Nie	Minimum 120 PLN	Nie	--	--	Nie	Zgodnie z w biegłego

Zwrot kosztów poniesionych przez świadków, koszty gwarancji lub zabezpieczenia i inne właściwe opłaty

Kazus	Zwrot kosztów poniesionych przez świadków		Gwarancja lub zabezpieczenie		Inne opłaty	
	Czy świadkom zwraca się poniesione przez nich koszty	Koszt	Czy istnieją, w jakich przypadkach i jak często są stosowane	Koszt	Opis	Koszt
Wariant A	Tak	Koszty przejazdów, utraconych zarobków, noclegów, zgodnie z art. 85-88 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych	--	--	--	--

Koszty pomocy prawnej i zwrot innych kosztów

Kazus	Pomoc prawna			Zwrot kosztów			
	Kiedy i na jakich warunkach jest udzielana?	Kiedy pokrywane są całkowite koszty?	Warunki?	Czy strona wygrywająca może uzyskać zwrot kosztów postępowania?	Jeżeli zwrot nie obejmuje wszystkich kosztów, to zasadniczo jaką ich część?	Jakie koszty nigdy nie podlegają zwrotowi?	Czy istnieją sytuacje, w których koszty pomocy prawnej należy zwrócić organizacji jej udzielającej?
Wariant A	Strona zwolniona z kosztów sądowych może zwrócić się o pomoc prawną. Sąd przyznaje taką pomoc, jeżeli strona potrzebuje zawodowego zastępcy.	Zależnie od decyzji sądu.	Jeżeli koszty są nadmierne lub powodują uszczerbek dla utrzymania strony.	Obowiązują ogólne reguły, stosowanie do okoliczności.	--	Saldo kosztów jest wyższe od kosztów koniecznych i odpowiednich do danej sprawy.	--

Koszty tłumaczenia ustnego i pisemnego

Wariant	Tłumaczenia pisemne		Tłumaczenia ustne		Inne koszty właściwe dla sporów transgranicznych?	
	Kiedy i pod jakimi warunkami jest ono konieczne?	Szacunkowy koszt?	Kiedy i pod jakimi warunkami jest ono konieczne?	Szacunkowy koszt?	Opis	Szacunkowy koszt?
Wariant A	Jeżeli dokumenty przedkładane są w innym języku	Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r.	--	--	--	--

Ostatnia aktualizacja: 04/03/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Kazus 3 – prawo rodzinne – alimenty - Polska

W tym studium przypadku dotyczącym dziedziny prawa rodzinnego – świadczeń alimentacyjnych, zwrócono się do państw członkowskich o dostarczenie powodom informacji o kosztach postępowania na przykładzie następujących sytuacji:

Przypadek A – sytuacja krajowa: Dwie osoby przez wiele lat pozostawały ze sobą w nieformalnym związku. W momencie rozstania mieli trzyletnie dziecko. Orzeczeniem sądu opieka nad dzieckiem została przyznana matce. Do rozstrzygnięcia pozostała jedynie kwota świadczeń alimentacyjnych, które ojciec powinien wypłacać matce na pokrycie kosztów utrzymania i edukacji dziecka. Matka wnosi pozew w tej sprawie.

Przypadek B – sytuacja transgraniczna, w której czytelnik występuje jako adwokat w państwie członkowskim A: Dwie osoby pozostają ze sobą w nieformalnym związku w państwie członkowskim (państwie członkowskim B). Mają trzyletnie dziecko. Rozstają się. Orzeczeniem sądu w państwie członkowskim B opieka nad dzieckiem zostaje przyznana matce. Za zgodą ojca dziecka, matka i dziecko przenoszą się na stałe do innego państwa członkowskiego (państwa członkowskiego A).

Nierozstrzygnięta pozostaje jedna kwestia. Dotyczy ona kwoty świadczeń alimentacyjnych, które ojciec powinien wypłacać matce na pokrycie kosztów utrzymania i edukacji dziecka. Matka wnosi pozew w tej sprawie w państwie członkowskim A.

Koszty w Polsce

Kazus nr 3 (w wariancie B – żona pozywa ojca w Polsce – w tym przypadku opłaty, wydatki i warunki są identyczne jak w wariancie A).

Koszty sądowe, w postępowaniu odwoławczym oraz w razie alternatywnego rozstrzygania sporów

Kazus	Sąd			Postępowanie odwoławcze			Alternatywne rozstrzyganie sporów	
	Wstępne opłaty sądowe	Opłata za protokołowanie	Inne opłaty	Wstępne opłaty sądowe	Opłata za protokołowanie	Inne opłaty	Czy korzystanie z jego pomocy jest obowiązkowe?	Koszty
Wariant A	W przypadku spraw o alimenty	Za każdą stronę odpisu orzeczenia z klauzulą wykonalności, odpisu	--	W przypadku spraw o alimenty	--	--	Strony mają swobodę wyboru	

	powód jest zwolniony z wszelkich kosztów	prawnie wiążącego orzeczenia – 6 PLN Jeżeli dokumenty te sporządzono w języku obcym lub zawierają tabele – 12 PLN za każdą stronę		powód jest zwolniony z wszelkich kosztów				Jeżeli sąd nada klauzulę wykonalności – 50 PLN

Koszty ponoszone na rzecz prawnika, komornika i biegłego

Kazus	Prawnik		Komornik			Biegły	
	Czy zastępstwo jest obowiązkowe?	Średnie koszty	Czy zastępstwo jest obowiązkowe?	Koszty przed wydaniem orzeczenia	Koszty po wydaniu orzeczenia	Czy zastępstwo jest obowiązkowe	Koszt
Wariant A	Nie	Minimum 60 PLN	Nie	--	--	Nie	Zgodnie z wy biegłego

Zwrot kosztów poniesionych przez świadków, koszty gwarancji lub zabezpieczenia i inne właściwe opłaty

Wariant	Zwrot kosztów poniesionych przez świadków		Gwarancja lub zabezpieczenie	
	Czy świadkom zwraca się poniesione przez nich koszty	Koszt	Czy istnieją, w jakich przypadkach i jak często są stosowane	Koszt
Wariant A	Tak	Koszty przejazdów, utraconych zarobków, noclegów, zgodnie z art. 85-88 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych	Tak. Oblicza się wartość przedmiotu sporu, przy czym w przypadku świadczeń powtarzających się wartość tę stanowi suma świadczeń za jeden rok. Zgodnie z polskim prawem (kodeksem postępowania cywilnego), świadczenia alimentacyjne zaliczane są do powtarzających się świadczeń pieniężnych: 1. jeżeli kwota świadczeń alimentacyjnych jest równa sumie świadczeń za jeden rok lub więcej, wtedy przedmiotem sporu jest łączna kwota tych świadczeń. 2. Jeżeli świadczenia trwają krócej niż rok, wartość przedmiotu sporu stanowią świadczenia należne za cały okres ich trwania.	W zależności od wartości przedmiotu sporu.

Koszty pomocy prawnej i zwrot innych kosztów

Kazus	Pomoc prawna			Zwrot kosztów			
	Kiedy i na jakich warunkach jest udzielana?	Kiedy pokrywane są całkowite koszty?	Warunki?	Czy strona wygrywająca może uzyskać zwrot kosztów postępowania?	Jeżeli zwrot nie obejmuje wszystkich kosztów, to zasadniczo jaką ich część?	Jakie koszty nigdy nie podlegają zwrotowi?	Czy istnieją sytuacje, w których koszty pomocy prawnej należy zwrócić organizacji jej udzielającej?
Wariant A	Strona zwolniona z kosztów sądowych może zwrócić się o pomoc prawną. Sąd przyznaje taką pomoc, jeżeli strona potrzebuje zawodowego zastępcy.	Zależnie od decyzji sądu.	Jeżeli koszty są nadmierne lub powodują uszczerbek dla utrzymania strony.	Obowiązują ogólne reguły, stosowanie do okoliczności.	--	Saldo kosztów jest wyższe od kosztów koniecznych i odpowiednich do danej sprawy.	--

Koszty tłumaczenia ustnego i pisemnego

Kazus	Tłumaczenia pisemne		Tłumaczenia ustne		Inne koszty właściwe dla sporów transgranicznych?	
		Szacunkowy koszt?		Szacunkowy koszt?	Opis	Szacunkowy koszt?

	Kiedy i pod jakimi warunkami jest ono konieczne?		Kiedy i pod jakimi warunkami jest ono konieczne?			
Wariant A	Jeżeli dokumenty przedkładane są w innym języku	Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r.	--	--	--	--

Ostatnia aktualizacja: 04/03/2024
Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Kazus 4 – prawo handlowe – umowy - Polska

W tym studium przypadku dotyczącym dziedziny prawa handlowego – umów, zwrócono się do państw członkowskich o dostarczenie sprzedawcom informacji o kosztach postępowania na przykładzie następujących sytuacji:
Przypadek A – sytuacja krajowa: Przedsiębiorstwo dostarczyło towary o wartości 20 000 EUR. Sprzedawca nie otrzymał zapłaty, ponieważ nabywca uznał, że towary nie odpowiadają wcześniejszym uzgodnieniom.
Sprzedawca decyduje się pozwać nabywcę o zapłatę całej ceny.
Przypadek B – sytuacja międzynarodowa: Przedsiębiorstwo mające siedzibę w państwie członkowskim B dostarczyło towary o wartości 20 000 nabywcy w państwie członkowskim A. Umowa podlega prawu państwa członkowskiego B i jest sporządzona w języku tego państwa. Sprzedawca nie otrzymał zapłaty, ponieważ nabywca mający siedzibę w państwie członkowskim A uznał, że towary nie odpowiadają wcześniejszym uzgodnieniom. Sprzedawca decyduje się złożyć w państwie członkowskim A pozew, w którym domaga się zapłaty pełnej ceny przewidzianej w umowie z nabywcą.

Koszty w Polsce

Kazus nr 4 (w kazusie 4 wariant A sprzedawca pozywa nabywcę w Polsce – w tym przypadku opłaty, wydatki i warunki są identyczne jak w przypadku A.

Koszty sądowe, w postępowaniu odwoławczym oraz w razie alternatywnego rozstrzygania sporów

Kazus	Sąd			Postępowanie odwoławcze	Alternatywne rozstrzyganie sporów	
	Wstępne opłaty sądowe	Opłata za protokołowanie	Inne opłaty	Wstępne opłaty sądowe	Czy korzystanie z jego pomocy jest obowiązkowe?	Koszty
Wariant A	Zgodnie z ustawą o kosztach sądowych w sprawach cywilnych opłata wynosi 5% wartości, ale nie mniej niż 30 i nie więcej niż 100 000 PLN.	Za każdą stronę odpisu orzeczenia z klauzulą wykonalności, odpisu prawnie wiążącego orzeczenia – 6 PLN Jeżeli dokumenty te sporządzono w języku obcym lub zawierają tabele – 12 PLN za każdą stronę	--	W zależności od wartości przedmiotu sporu. Zgodnie z ustawą o kosztach sądowych w sprawach cywilnych opłata wynosi 5% wartości, ale nie mniej niż 30 i nie więcej niż 100 000 PLN. Jeżeli wartość przedmiotu sporu ulega zmianie w trakcie postępowania opłatę nalicza się w ten sam sposób – procent pozostaje taki sam, ale zmienia się ostateczna kwota ze względu na odmienną podstawę wyliczenia.	Strony mają swobodę wyboru	Jeżeli sąd nada klauzulę wykonalności – 50 PLN

Koszty ponoszone na rzecz prawnika, komornika i biegłego

Kazus	Prawnik		Komornik			Biegły	
	Czy zastępstwo jest obowiązkowe?	Średnie koszty	Czy zastępstwo jest obowiązkowe?	Koszty przed wydaniem orzeczenia	Koszty po wydaniu orzeczenia	Czy zastępstwo jest obowiązkowe	Koszt
Wariant A	Nie	W zależności od wartości przedmiotu sporu. Jeżeli wartość ta wynosi ok. 90 000 PLN, opłaty wyniosą co najmniej 3 600 PLN.	Nie	--	--	Nie	Jeżeli sąd na klauzulę wykonalnośc PLN

Zwrot kosztów poniesionych przez świadków, koszty gwarancji lub zabezpieczenia i inne właściwe opłaty

Kazus	Zwrot kosztów poniesionych przez świadków		Gwarancja lub zabezpieczenie		Inne opłaty	
	Czy świadkom zwraca się poniesione przez nich koszty	Koszt	Czy istnieją, w jakich przypadkach i jak często są stosowane	Koszt	Opis	Koszt

Wariant A	Tak	Koszty przejazdów, utraconych zarobków, noclegów, zgodnie z art. 85-88 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych	Tak. Uwzględniana jest wartość przedmiotu sporu.	W zależności od wartości przedmiotu sporu.	--	--

Koszty pomocy prawnej i zwrot innych kosztów

Kazus	Pomoc prawna			Zwrot kosztów			
	Kiedy i na jakich warunkach jest udzielana?	Kiedy pokrywane są całkowite koszty?	Warunki?	Czy strona wygrywająca może uzyskać zwrot kosztów postępowania?	Jeżeli zwrot nie obejmuje wszystkich kosztów, to zasadniczo jaką ich część?	Jakie koszty nigdy nie podlegają zwrotowi?	Czy istnieją sytuacje, w któ koszty pomocy prawnej należy zwrócić organi jej udzielające
Wariant A	Strona zwolniona z kosztów sądowych może zwrócić się o pomoc prawną. Sąd przyznaje taką pomoc, jeżeli strona potrzebuje zawodowego zastępcy.	Zależnie od decyzji sądu.	Jeżeli koszty są nadmierne lub powodują uszczerbek dla utrzymania strony.	Obowiązują ogólne reguły, stosowanie do okoliczności.	--	Saldo kosztów jest wyższe od kosztów koniecznych i odpowiednich do danej sprawy.	--

Koszty tłumaczenia ustnego i pisemnego

Kazus	Tłumaczenia pisemne		Tłumaczenia ustne		Inne koszty właściwe dla sporów transgranicznych?	
	Kiedy i pod jakimi warunkami jest ono konieczne?	Szacunkowy koszt?	Kiedy i pod jakimi warunkami jest ono konieczne?	Szacunkowy koszt?	Opis	Szacunkowy koszt?
Wariant A	Jeżeli dokumenty przedkładane są w innym języku	Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r.	--	--	--	--

Ostatnia aktualizacja: 04/03/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Kazus 5 – prawo handlowe – odpowiedzialność - Polska

W tym studium przypadku dotyczącym dziedziny prawa handlowego – odpowiedzialności, zwrócono się do państw członkowskich o dostarczenie klientom informacji na temat kosztów postępowania, na przykładzie następujących sytuacji:

Przypadek A – sytuacja krajowa: Producent urządzeń grzewczych dostarcza grzejnik instalatorowi. Instalator sprzedaje grzejnik klientowi i instaluje go w jego domu. Wkrótce potem w domu klienta wybucha pożar. Wszyscy uczestnicy transakcji (producent urządzeń grzewczych, instalator i klient końcowy) są ubezpieczeni. Powstaje spór w kwestii przyczyny pożaru. Nikt nie chce wypłacić odszkodowania klientowi.

Ten ostatni decyduje się zatem złożyć pozew, w którym domaga się pełnego odszkodowania od producenta urządzeń grzewczych, instalatora tych urządzeń oraz agencji ubezpieczeniowych.

Przypadek B – sytuacja międzynarodowa: Producent urządzeń grzewczych w państwie członkowskim B dostarcza grzejnik instalatorowi w państwie członkowskim B. Instalator sprzedaje grzejnik klientowi w państwie członkowskim C i instaluje go w jego domu. Wkrótce potem w domu klienta wybucha pożar. Wszyscy uczestnicy transakcji (producent urządzeń grzewczych, instalator i klient końcowy) są ubezpieczeni przez agencję ubezpieczeniową w swoim państwie członkowskim. Powstaje spór w kwestii przyczyny pożaru. Nikt nie chce wypłacić odszkodowania klientowi.

Ten ostatni decyduje się zatem złożyć w państwie członkowskim A pozew, w którym domaga się pełnego odszkodowania od producenta urządzeń grzewczych, instalatora tych urządzeń oraz agencji ubezpieczeniowej w państwie członkowskim A.

Koszty w Polsce

Kazus nr 5 (w wariancie 5 B – konsument pozywa instalatora oraz producenta urządzeń w Polsce – w tym przypadku opłaty, wydatki i warunki są identyczne jak w wariancie A,.

Koszty sądowe, w postępowaniu odwoławczym oraz w razie alternatywnego rozstrzygania sporów

Kazus	Sąd		
	Wstępne opłaty sądowe	Opłata za protokołowanie	Inne opłaty

Wariant A	W zależności od wartości przedmiotu sporu. Zgodnie z ustawą o kosztach sądowych w sprawach cywilnych opłata wynosi 5% wartości, ale nie mniej niż 30 i nie więcej niż 100 000 PLN.	Za każdą stronę odpisu orzeczenia z klauzulą wykonalności, odpisu prawnie wiążącego orzeczenia – 6 PLN Jeżeli dokumenty te sporządzono w języku obcym lub zawierają tabele – 12 PLN za każdą stronę	--

Kazus	**Postępowanie odwoławcze**		
	Wstępne opłaty sądowe	**Opłata za protokołowanie**	**Inne opłaty**
Wariant A	W zależności od wartości przedmiotu sporu. Zgodnie z ustawą o kosztach sądowych w sprawach cywilnych opłata wynosi 5% wartości, ale nie mniej niż 30 i nie więcej niż 100 000 PLN. Wartość przedmiotu sporu może ulec zmianie w trakcie postępowania. W takim przypadku opłatę nalicza się w ten sam sposób – procent pozostaje taki sam, ale zmienia się ostateczna kwota ze względu na odmienną podstawę wyliczenia.	--	--

Kazus	**Alternatywne rozstrzyganie sporów**	
	Czy korzystanie z jego pomocy jest obowiązkowe?	**Koszty**
Wariant A	Strony mają swobodę wyboru	Jeżeli sąd nada klauzulę wykonalności – 50 PLN

Koszty ponoszone na rzecz prawnika, komornika i biegłego

Kazus	**Prawnik**		**Komornik**			**Biegły**	
	Czy zastępstwo jest obowiązkowe?	**Średnie koszty**	**Czy zastępstwo jest obowiązkowe?**	**Koszty przed wydaniem orzeczenia**	**Koszty po wydaniu orzeczenia**	**Czy zastępstwo jest obowiązkowe**	**Koszt**
Wariant A	Nie	W zależności od wartości przedmiotu sporu.	Nie	--	--	Nie	Jeżeli sąd na klauzulę wykonalności PLN

Zwrot kosztów poniesionych przez świadków, koszty gwarancji lub zabezpieczenia i inne właściwe opłaty

Kazus	**Zwrot kosztów poniesionych przez świadków**		**Gwarancja lub zabezpieczenie**		**Inne opłaty**	
	Czy świadkom zwraca się poniesione przez nich koszty	**Koszt**	**Czy istnieją, w jakich przypadkach i jak często są stosowane**	**Koszt**	**Opis**	**Koszt**
Wariant A	Tak	Koszty przejazdów, utraconych zarobków, noclegów, zgodnie z art. 85-88 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych	Tak. Uwzględniana jest wartość przedmiotu sporu.	W zależności od wartości przedmiotu sporu.	--	--

Koszty pomocy prawnej i zwrot innych kosztów

Kazus	**Pomoc prawna**			**Zwrot kosztów**			
	Kiedy i na jakich warunkach jest udzielana?	**Kiedy pokrywane są całkowite koszty?**	**Warunki?**	**Czy strona wygrywająca może uzyskać zwrot kosztów postępowania?**	**Jeżeli zwrot nie obejmuje wszystkich kosztów, to zasadniczo jaką ich część?**	**Jakie koszty nigdy nie podlegają zwrotowi?**	**Czy istn których prawnej organiz udzielaj**
	Strona zwolniona z kosztów sądowych może zwrócić się o pomoc prawną. Sąd		Jeżeli koszty są nadmierne lub powodują			Saldo kosztów jest wyższe od kosztów koniecznych i	

Wariant A	przyznaje taką pomoc, jeżeli strona potrzebuje zawodowego zastępcy.	Zależnie od decyzji sądu.	uszczerbek dla utrzymania strony.	Obowiązują ogólne reguły, stosowanie do okoliczności.	--	odpowiednich do danej sprawy.	--

Koszty tłumaczenia ustnego i pisemnego

Przypadek Badanie	**Tłumaczenia pisemne**		**Tłumaczenia ustne**		**Inne koszty właściwe dla sporów transgranicznych?**	
	Kiedy i pod jakimi warunkami jest ono konieczne?	**Szacunkowy koszt?**	**Kiedy i pod jakimi warunkami jest ono konieczne?**	**Szacunkowy koszt?**	**Opis**	**Szacunkowy koszt?**
Wariant A	Jeżeli dokumenty przedkładane są w innym języku	Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r.	--	--	--	--

Ostatnia aktualizacja: 04/03/2024
Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.